

PATVIRTINTA

Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazijos

direktoriaus 2017-08-31 įsakymu Nr. V₁-187

RASEINIŲ R. NEMAKŠČIŲ MARTYNO MAŽVYDO GIMNAZIJA
SMURTO PREVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių r. Nemakščių Martyno Mažvydo gimnazijos (toliau–gimnazija) smurto prevencijos ir intervencijos vykdymo gimnazijoje tvarkos aprašu (toliau – Tvarkos aprašas) parengta vadovaujantis smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Ši tvarka nustato gimnazijos direktoriaus, mokytojų, kitų gimnazijos darbuotojų, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos, mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) veiklą, sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką gimnazijoje.

3. Gimnazijos direktorius, darbuotojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) vykdydami smurto ir patyčių prevenciją gimnazijoje vadovaujasi LR Švietimo įstatymu, Gimnazijos nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis, Mokymo sutartimi, Mokytojų pareigybės aprašymu, Klasės vadovo veiklos aprašu, Mokinių skatinimo ir nuobaudų tvarka, Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. 1268), gimnazijos direktoriaus įsakymais, šia tvarka ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.

4. Tvarkos tikslas – siekiant ugdyti pozityvų mokinių elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, klasės, gimnazijos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.

5. Tvarka remiasi šiais principais:

5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas gimnazijos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;

5.3. darbuotojai veikslių imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

6.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui:

6.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.2. Smurto ar patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis gimnazijos bendruomenės narių (mokinių, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

6.3. Smurto ar patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų smurto ar patyčių atveju, visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6.4. Smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėsena – patyčių situacijos gimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II SKYRIUS

SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi gimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi gimnazijos direktorius, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos nariai, socialinis pedagogas, klasių vadovai, o jos vykdyje dalyvauja visi gimnazijos bendruomenės nariai.

8. Gimnazijos direktorius yra atsakingas už šio tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, vykdymą ir pristatymą gimnazijos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus įsakymu paskirtas Gimnazijos vaiko gerovės komisijos narys, kuris kasmet:

9.1. inicijuoja gimnazijos bendruomenės narių anoniminę apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka gimnazijoje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Gimnazijos vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus gimnazijos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo gimnazijoje.

10. Klasių vadovai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja Gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininką apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas gimnazijos administracijos darbuotojas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

11.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

11.2. primena mokiniui elgesio taisykles;

11.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus), gimnazijos darbuotojus ar kitas institucijas);

11.4. informuoja klasės vadovą ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, užpildo apie smurtą ir patyčias formą (1 priedas), elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus.

12. **Klasės vadovas**, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

12.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;

12.2. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (1 priedas), ją perduoda Gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininkui;

12.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su Gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininku, socialiniu pedagogu ir informuoja apie pokyčius.

13. **Gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininkas**, gavęs informaciją apie patyčias/smurta:

13.1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale (žurnalas laikomas Vaiko gerovės komisijos pirmininko kabinete);

13.2. imasi spęsti smurto ar patyčių situaciją;

13.3. nedelsiant praneša gimnazijos direktoriui, kuris priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo.

14. Mokiniai, pasityčiojus iš administracijos darbuotojo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo, gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja gimnazijos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.

15. Administracijos darbuotojui, mokytojui, pagalbos specialistui ar darbuotojui, pasityčiojus iš mokinio, asmuo, gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja gimnazijos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.

16. Visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius gimnazijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar mokytojų pagalba.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Mokiniai, gimnazijos darbuotojai, mokytojai, pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų pirmąją savaitę.

18. Tėvai su šia tvarka supažindinami žinute per el. dienyną. Tvarka primenama tėvų susirinkimo metu.

19. Tvarka skelbiama gimnazijos internetinėje svetainėje.

NEMAKŠČIŲ MARTYNO MAŽVYDO GIMNAZIJA
PRANEŠIMO APIE SMURTĄ, PATYČIAS FORMA

1. Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie smurtą ir patyčias	
Kas pranešė apie smurtą ir patyčias	
Kada įvyko smurtas ir patyčios	
Kur įvyko smurtas ir patyčios	
Kokia smurto ar patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Fizinės ☐ Socialinės ☐ Elektroninės ☐ Žodinės ☐ Kita (įrašyti) 	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

2. Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio, patyrusio smurtą ar patyčias , vardas, pavardė, amžius, klasė	
Mokinio, kuris tyčiojosi , vardas, pavardė, amžius, klasė	
Mokinių, stebėjusių smurtą ar patyčias , vardai, pavardės, klasė	

3. Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

4. Veiksmų po įvykio planas:

Su mokiniu, patyrusiu patyčias	
Su mokiniu, kuris tyčiojosi	
Stebėtojais	
Patyčių dalyvių tėvais	
Kitais gimnazijos darbuotojais	
Kita informacija	

Formą pildžiusių asmenų parašai, vardai, pavardės: